

**Anbud region
2019 – 2021
Vedlegg 0
Kontrakt
Versjon 2, 07.05.2018**

Vedlegg 0 Kontrakt for
Anbud Region 2019-2021

mellom

AtB AS
(heretter kalt Oppdragsgiver)
Organisasjonsnr.: 994 686 011

og

[●] AS
(heretter kalt Operatør)
Organisasjonsnr: [●]

INNHold

1.	DEFINISJONER	5
2.	KONTRAKTENS VEDLEGG – RANGORDNING VED MOTSTRID.....	6
3.	OPPDRAGET OG VARIGHET.....	7
3.1	Formål	7
3.2	Oppdragets varighet	7
3.3	Oppstartsforberedelser	8
3.4	Generelle bestemmelser	8
4.	GODTGJØRELSE	9
5.	JUSTERING AV RUTEKILOMETER ELLER KUN RUTETIMER.....	9
5.1	Justering av Rutekilometer.....	9
5.2	Justering av kun Rutetimer	9
5.3	Iverksettelse av Justeringer.....	9
5.4	Virkning av Justeringer.....	10
6.	ENDRING AV OPPDRAGET.....	10
6.1	Oppdragsgivers rett til Endring.....	10
6.2	Operatørs rett til å foreslå Endringer	10
6.3	Iverksettelse av Endringsordre.....	11
6.4	Virkningene av Endring av Oppdraget.....	11
6.5	Uenighet om hvorvidt det foreligger en vesentlig Endring.....	12
7.	LOVER, FORSKRIFTER OG ANNEN OFFENTLIG MYNDIGHETSUTØVELSE	12
8.	LØNNS OG ARBEIDSVILKÅR/VIRKSOMHETSOVERDRAGELSE	12
8.1	Lønns- og arbeidsvilkår.....	12
8.2	Virksomhetsoverdragelse.....	13
8.3	Lærlinger.....	13
8.4	Pensjon.....	13
9.	SIKKERHETSSTILLELSE	13
10.	ANSVAR OG FORSIKRING	14
11.	KVALITETSSIKRING	14
12.	OVERDRAGELSE.....	15
13.	BRUK AV UNDEROPERATØR.....	15
14.	KONTRAKTSFORHOLD TIL ANDRE.....	15
14.1	Generelt.....	15
14.2	Kjøpsavtale	16
15.	KONTROLL OG OPPLYSNINGSPLIKT	16
16.	TAUSHETSPLIKT	16
17.	MISLIGHOLD, HEVING OG ERSTATNING.....	17
17.1	Informasjons-/varslingsplikt.....	17
17.2	Reklamasjon og retting	17
17.3	Oppdragsgivers betalingsmislighold.....	17
17.4	Prisavslag	17

17.5	Tilbakehold av Godtgjørelse.....	17
17.6	Gebyr eller erstatning.....	18
17.7	Heving ved vesentlig mislighold av Kontrakt	18
18.	FORCE MAJEURE	18
19.	LOVVALG OG TVISTER	19
20.	SIGNERING	19

1. DEFINISJONER

I denne Kontrakt med Vedlegg menes:

Begrep	Definisjon
Arbeidskjøreplan	Oppsett for hvordan Rutene skal kjøres, jf. Vedlegg 3 Rutebeskrivelsen.
Avgang	En avgang er den enkelte tur i en linje.
Bilag	Et dokument/skjema som legges ved et Vedlegg.
Bussdepot	Bussoppstillingsanlegg, drivstoffanlegg for bussmateriell, haller for vask og enkelt vedlikehold av busser.
Driftsår	Tidsperioden fra august til august påfølgende år.
Endring	Oppdragsgivers ensidige rett til Endring av Oppdraget i henhold til Kontrakten punkt 6.
Endringsordre	Et dokument/skjema signert av begge parter, som skal benyttes ved Endringer i henhold til Kontrakten punkt 6. Skjema for Endringsordre er tatt inn som Vedlegg 10 Foreløpig mal for Endringsordre.
Frakjøring	Frakjøring oppstår når en Avgang ikke har tilgjengelig kapasitet til å ta med flere passasjerer.
Godtgjørelse	Avtalt Godtgjørelse for utførelsen av Oppdraget slik det til enhver tid skal utføres, jf. Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr.
Hovedruteendring	Hovedruteendring er den mest omfattende ruteendringen i ett år. Dette skjer fortrinnsvis i august.
Justering	Oppdragsgivers ensidige rett til Justering av Rutekilometer eller kun Rutetimer i henhold til Kontrakten punkt 5.
Justeringsmelding	Et dokument/skjema signert av begge parter, som skal benyttes ved Justeringer i henhold til Kontrakten punkt 5. Skjema for Justeringsmelding er tatt inn som Vedlegg 9 Foreløpig mal for Justeringsmelding.
KGL	Konkurransesgrunnlaget. KGL består av prosedyreregler med tilhørende Vedlegg.
Kontrakten	Kontrakten for Oppdraget konkurransen gjelder, med Vedlegg som angitt i Kontrakten punkt 2.
Kontraktsinngåelse	Den dato begge parter har signert Kontrakten. Dato for signering av Kontrakten.
Linje	Nummer og/eller navn på en bestemt Rute/ eller beskriver traséføringen for buss som er åpen for publikum
Nullpunkt	Ruteproduksjonens Nullpunkt er antall årlige kilometer slik den er beskrevet i Bilag 5.1 Prisskjema (gult felt) ved Kontraktsinngåelsen. Nullpunktet ligger fast i Kontraktens løpetid.
Oppdrag	Den ytelse som leveres av en Operatør i henhold til Kontrakten.
Oppdragsgiver	AtB AS forkortet til AtB. Oppdragsgiver vil være kontraktsmotpart for de(n) Operatør(er) er som tildeles Kontrakt om Oppdrag i konkurranse om "Anbud Region 2019-2021".
Operatør	Det selskap som inngår i Kontrakt om utførelse av Oppdraget i henhold til Vedlegg 1 (Oppdragsbeskrivelsen).
Oppstartsdato	Ruteområdene 1,2 og 3 har Oppstartsdato 10. august 2019
Reguleringstid	Tid mellom to ruteturer eller mellom Tomkjøring og rutetur
Rute	Beskriver traséføringen for buss som er åpen for publikum/ nummer og/eller navn på en bestemt Rute.
Rutekilometer	Summen av den normerte avstand som bussen kjører etter Arbeidskjøreplan. Ved assistanse/dubleringskjøring regnes produksjon i

	Rute fra den holdeplass kjøringen starter til den holdeplass kjøringen avsluttes.
Rutekjøring	Kjøring med buss i rute
Ruteområde	Den inndelingen av Ruteområder som fremgår av Vedlegg 3 Rutebeskrivelsen.
Ruteproduksjon	Det samlede antall Rutekilometer som kjøres årlig i Rute i henhold til Kontrakten.
Rutetabell	Den ruteplan som AtB kommuniserer til kundene i trykte og/eller elektroniske medier.
Rutetimer	Rutetimer defineres som sum normert tid som medgår til å kjøre alle avganger i henhold til Arbeidskjøreplan. Oppgitt Rutetimetall tilsvarer kjøreopplegget for den enkelte Linje, samt eventuelle ekstraavganger som står angitt, jf. Vedlegg 3 Rutebeskrivelsen. Tomkjøring og Reguleringstid inngår ikke i Rutetimetallet. Ved assistanse-/dubleringsbuss, regnes produksjon i Rute fra den holdeplass kjøringen starter til den holdeplass kjøringen avsluttes.
TrFK	Trøndelag fylkeskommune
Tilbudsskjema	Skjema hvor Tilbyder krysser av for om tilbudet oppfyller krav som Oppdragsgiver har stilt i de ulike vedleggene. Der Tilbyder er bedt om det, skal Tilbyder også opplyse om hvor Tilbyders løsninger og prosesser er beskrevet.
Tilbyder	Et selskap som deltar i konkurransen for å komme i betraktning som Operatør
Tilleggsskjema	Kjøring som bestilles av Oppdragsgiver utenfor Hovedruteendringene, jf. Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelsen punkt 3.2.
Tomkjøring	All kjøring knyttet til Oppdraget, som framkommer av innsendt vognløpsplan og som ikke framkommer av den enkelte Linjes Rutetabell i Vedlegg 3 Rutebeskrivelsen. Det vil si kjøring mellom depot og start-/sluttsted på en Rute, eller fra sluttsted på en rutetur til startsted på neste rutetur.
Underoperatør	Et selskap som Operatør benytter for å utføre deler av Oppdraget.
Vedlegg	De Vedlegg som utgjør en integrert del av KGL.
Vognkostnad	Godtgjørelse per vogn i Rute (særskilt dedikert til Kontrakten) i henhold til fastsatt Arbeidskjøreplan.
Vognløp	Beskriver bussens planlagte kjøring i driftsdøgnet.

2. KONTRAKTENS VEDLEGG – RANGORDNING VED MOTSTRID

Følgende Vedlegg er en del av Kontrakten:

Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelsen

- Bilag 1.1 Etske retningslinjer for leverandører for AtB
- Bilag 1.2 Førstelinjevedlikehold billettsystem

Vedlegg 2 Materiellbeskrivelsen

- Bilag 2.1 Profilmanual
- Bilag 2.2 Busskjema

Vedlegg 3 Rutebeskrivelsen

- Bilag 3.1.1 Område 1
- Bilag 3.1.2 Område 2
- Bilag 3.1.3 Område 3
- Bilag 3.2.1 Område 1 Arbeidskjøreplaner sommer
- Bilag 3.2.2 Område 2 Arbeidskjøreplaner sommer

- Bilag 3.2.3 Område 3 Arbeidskjøreplaner sommer
- Bilag 3.3 Dimensjonering og øvrig informasjon per avgang
- Bilag 3.4.1 Område 1 Turtyper
- Bilag 3.4.2 Område 2 Turtyper
- Bilag 3.4.3 Område 3 Turtyper
- Bilag 3.5 Holdeplasser
- [Bilag 3.5.1 Holdeplasser Ruteområde 1](#)
- [Bilag 3.5.2 Holdeplasser Ruteområde 2](#)
- [Bilag 3.5.3 Holdeplasser Ruteområde 3](#)
- Bilag 3.6 Områdekart med Ruter
- Vedlegg 4 Anleggsbeskrivelsen
- Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr
  - Bilag 5.1 Prisskjema
- Vedlegg 6 Incitamentsordningen
- Vedlegg 7 Påkravsgaranti
- Vedlegg 8 Databehandleravtalen
- Vedlegg 9 Justeringsmelding
- Vedlegg 10 Endringsordre
- Vedlegg 11 Spørsmål og svar
- Vedlegg 12 Taushetserklæring
- Vedlegg 13 Kjøpsavtale
  - Bilag 13.1 Avtale om garantiforpliktelse for overdragelse av busser
  - Bilag 13.2 Tilstandsrapport på gjenkjøpsbusser
- Vedlegg 14 Retningslinjer for ytelsesbasert pensjon
- Vedlegg 15 Operatørens komplette tilbud og møtereferat fra forhandlingen

Avtaledokumentene utgjør én helhet og utfyller hverandre. Kontrakten skal, så langt det er mulig, tolkes slik at motstrid ikke finner sted. I tilfelle motstrid mellom bestemmelsene i Kontrakten og Vedleggene, skal Kontraktens ordlyd gå foran ordlyden i Vedleggene.

I tilfelle motstrid mellom Vedleggene skal Vedleggene ha prioritet og overstyre underliggende Vedlegg i overstående rekkefølge (lavest nummer har høyest rang), likevel slik at Operatørens overoppfyllelsestilbud er en del av Oppdragsbeskrivelsen.

3. OPPDRAGET OG VARIGHET

3.1 Formål

Formålet med denne Kontrakten er å regulere partenes rettigheter og forpliktelser i forbindelse med utførelsen av Oppdraget.

Kontrakten omfatter leveranse av nevnte **[tjeneste/tjenester]** i Ruteområdet/ruteområdene **[sett inn]**.

3.2 Oppdragets varighet

Oppdraget har en varighet fra 10. august 2019 frem til 31. juli 2021. Dato for siste driftsdag vil bli meddelt skriftlig av Oppdragsgiver senest 6 måneder før utløpet av oppdragsperioden.

Operatør skal starte Rutekjøringen fra og med Oppstartdato, det vil si fra og med 10. august 2019.

3.3 Oppstartsforberedelser

3.3.1 *Forhold Operatør har risiko for*

I tillegg til de krav som følger av Kontrakten for øvrig og de aktiviteter som er nødvendige for å sikre en forsvarlig oppstart, skal Operatøren forberede oppstart av Oppdraget i samsvar med fremdriftsplan angitt i Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelsen punkt 14.1.

Oppdragsgiver kan, frem til den faktiske datoen for oppstart, kreve at Operatøren gir en skriftlig statusrapport for oppstartsforberedelsene. Tilsvarende gjelder ved innføring av nytt materiell i oppdragsperioden.

Hvis Operatøren får grunn til å anta at oppstart av Oppdraget ikke kan starte på Oppstartdatoen, skal Oppdragsgiver umiddelbart varsles skriftlig om dette med informasjon om:

- a) forsinkelsens art
- b) årsak til forsinkelsen,
- c) antatt virkning for fremdriftsplanen og andre deler av Oppdraget,
- d) de tiltak som Operatøren har iverksatt for å unngå, innhente eller begrense forsinkelsen, og
- e) de tiltak som Operatøren anser egnet for å unngå, innhente eller begrense ytterligere forsinkelser.

Hvis ikke de tiltak som Operatøren foreslår eller setter i verk er tilstrekkelige til å unngå eller innhente forsinkelsen (forsering), kan Oppdragsgiver kreve at Operatøren treffer de tiltak som Oppdragsgiver anser som nødvendige.

Fremdriftsplanen skal, hvis aktuelt, også omfatte innføring av nytt materiell etter oppstart av Oppdraget.

Ved forsinket oppstart av Oppdraget, vil Operatøren bli belastet med et gebyr slik det fremgår av punkt 17.3 nedenfor, forutsatt at forsinkelsen skyldes forhold Operatøren har risikoen for.

Reglene om kontroll og opplysningsplikt i Kontrakten gjelder tilsvarende på forberedelsesstadiet.

3.3.2 *Forhold Oppdragsgiver har risiko for*

Dersom Oppdraget ikke kan starte opp til rett tid grunnet forhold på Oppdragsgivers side, skal Oppdragsgiver, uten ugrunnet opphold, varsle Operatøren om dette.

Hvis Operatøren erkjenner at Oppdraget ikke kan starte opp til rett tid, og Operatøren mener at dette skyldes forhold Oppdragsgiver har risikoen for, skal Operatøren varsle om dette uten ugrunnet opphold, slik at tiltak for å unngå eller redusere konsekvensene av forholdet kan iverksettes. Det samme gjelder dersom forsinkelsen skyldes force majeure. Brudd på varslingsplikten kan medføre erstatningsplikt for Operatøren og/eller at han mister rett til fristforlengelser eller til å påberope at forsinkelsen skyldes forhold Oppdragsgiver er ansvarlig for.

3.4 Generelle bestemmelser

3.4.1 *Utførelse av Oppdraget*

Operatør skal utføre Oppdraget på en god fagmessig og aktsom måte, og i henhold til de krav som følger av denne Kontrakt. Operatøren skal ved utførelsen legge særlig vekt på sikkerhet, og gå frem slik at det ikke oppstår skade eller fare for skade, på person, eiendom eller Oppdragsgivers renommé. Operatøren skal til enhver tid overholde Oppdragsgivers etiske retningslinjer for

leverandører for AtB, jf. Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelsen Bilag 1.1 Etske retningslinjer for AtBs leverandører

Krav til Operatørens ytelse fremgår for øvrig av Kontraktens Vedlegg.

3.4.2 Andre Operatører i Ruteområdet

Denne Kontrakten gir ikke Operatøren enerett til kontraktskjøring for Oppdragsgiver, jf. punkt 14.

3.4.3 Samarbeids- og lojalitetsplikt

Partene er forpliktet til å samarbeide og vise lojalitet under gjennomføringen av Kontrakten.

3.4.4 Beredskapsplan

Operatøren skal utarbeide og etablere en beredskapsplan som skal tre inn ved ulykker og andre alvorlige uønskede hendelser, jf. Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelsen punkt 7.4. Beredskapsplanen skal inkludere samhandling med Oppdragsgiver og de oppgaver Operatøren ser for seg at Oppdragsgiver skal ha. Beredskapsplanen skal oversendes Oppdragsgiver senest seks måneder før Oppstartsdatoen. Operatør skal uten ugrunnet opphold oversende oppdateringer og versjonsendringer av beredskapsplanen til Oppdragsgiver.

4. GODTGJØRELSE

Operatøren godtgjøres for utførelsen av Oppdraget som angitt i Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr. All Godtgjørelse skal skje i medhold av avtalte enhetspriser for Rutekilometer, Rutetimer, Vognkostnad og Tilleggskjøring.

Dersom faktura ikke er spesifisert i henholdt til kravene i Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr, har Oppdragsgiver rett til å holde tilbake hele fakturabeløpet inntil spesifikasjonskravene er oppfylt.

5. JUSTERING AV RUTEKILOMETER ELLER KUN RUTETIMER

5.1 Justering av Rutekilometer

Oppdragsgiver har rett til å justere Rutekilometer med inntil +/- 10 % i kontraktperioden i forhold til Nullpunktet. Justeringen beregnes ut fra økning i Rutekilometer med fratrukk for eventuell reduksjon.

Justering av Rutekilometer kan blant annet medføre endring av Rutetabeller, kjøretid (antall Rutetimer), frekvens, traséer, materiellbehov, mannskapsbehov, opprettelse av nye Linjer og midlertidige omdisponeringer ved avvikssituasjoner og/eller akutte behov for innsats.

5.2 Justering av kun Rutetimer

Oppdragsgiver kan av hensyn til mer effektiv kjøring gjøre endringer i Arbeidskjøreplan i form av justering av Rutetimer uten at det samtidig skjer en justering av Rutekilometer, jf. punkt 5.1. Dette kan særlig være aktuelt der infrastrukturtiltak eller andre faktiske forhold åpner for dette.

Justering av Rutetimer uten at det samtidig skjer en endring av Rutekilometer er ikke å anse som en Endring, jf. punkt 6.

5.3 Iverksettelse av Justeringer

Justering skjer skriftlig fra Oppdragsgiver ved bruk av skjema for Justeringsmelding, jf. Vedlegg 9 Foreløpig mal for Justeringsmelding. Operatøren skal gjennomføre Justeringen til den tid

Oppdragsgiver fastsetter. Dersom Operatøren mener at Justeringsmeldingen innebærer en Endring, jf. punkt 6, må Operatøren straks kreve utstedt en Endringsordre.

5.4 Virkning av Justeringer

Ved Justering av Rutekilometer, reguleres Godtgjørelsen utelukkende i henhold til Kontraktens enhetspriser, jf. Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr punkt 2.1.

Ved Justering av kun Rutetimer reguleres Godtgjørelsen utelukkende i henhold til Kontraktens enhetspriser for Rutetimer, jf. Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr punkt 2.1.

Justering av Rutekilometer eller kun Rutetimer som medfører endret Tomkjøring, benyttet materiell eller på annen måte økte kostnader, kompenseres ikke utover enhetsprisene oppgitt i Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr punkt 2.1 basert på endringen av Rutekilometer eller kun Rutetimer. Det samme gjelder andre typer justeringer som medfører endring av Rutekilometer eller kun antall Rutetimer, så som for eksempel tilpasning av Ruter, opprettelse/nedleggelse av Linjer, endret frekvens og mulige justeringer grunnet bygge- og anleggsarbeider.

Tilleggskjøring som bestilles og varsles av Oppdragsgiver utenfor hovedruteendringene, jf. Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelsen punkt 4.2, godtgjøres særskilt, jf. Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr punkt 2.3. Behov for Tilleggskjøring kan for eksempel oppstå ved behov for økt kapasitet i forbindelse med arrangementer, flytting av skoler, uforutsett økning i kundetilstrømning og lignende. Dersom Tilleggskjøringen besluttet inntatt som en del av neste hovedruteendring, vil Tilleggskjøringen inntas som en alminnelig Justering som godtgjøres etter Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr punkt 2.1.

6. ENDRING AV OPPDRAGET

6.1 Oppdragsgivers rett til Endring

Oppdragsgiver har til enhver tid rett til å gi pålegg om Endring av Oppdraget som ikke er vesentlig. Justering er ikke Endring og gir kun rett til kompensasjon etter punkt 5.

Oppdragsgivers pålegg om Endring skal gis ved utstedelse av en skriftlig Endringsordre, jf. Vedlegg 10 Foreløpig mal for Endringsordre. Det skal klart fremgå at pålegget gjelder en Endring, og hva endringen består i. Endringsordren skal utstedes i så god tid som mulig før Endringen skal iverksettes av Operatøren.

Endringer kan blant annet bestå i (listen er ikke uttømmende):

- Endring i type materiell
- Endring av Ruter
- Overgang til frekvensbaserte Rutetabeller på en eller flere Linjer
- Endring i drivstoff
- Krav om økt/ redusert bemanning eller økte sjåførkvalifikasjoner
- Økt volum på grunn av beredskapsøvelser, jf. Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelsen punkt 7.4
- Flytting av endeholdeplass

6.2 Operatørs rett til å foreslå Endringer

Operatør kan foreslå Endring av Oppdraget som antas å innebære økonomiske, markedsmessige og/eller tekniske fordeler. Slike forslag skal fremmes skriftlig overfor Oppdragsgiver. Dersom Oppdragsgiver ønsker Endringen, utsteder Oppdragsgiver et pålegg om Endring til Operatøren (en

Endringsordre). Kostnadsbesparelser ved Endringer foreslått av Operatør fordeles mellom partene etter nærmere avtale.

6.3 Iverksettelse av Endringsordre

Endringer skal ikke iverksettes før Operatøren har mottatt en skriftlig og signert Endringsordre fra Oppdragsgiver.

Når Operatøren har mottatt en signert Endringsordre, er han forpliktet til å iverksette slik Endring i henhold til Oppdragsgivers pålegg, uavhengig av om Operatøren mener Endringsordren er omtvistet.

Dersom Operatøren mener at et pålegg innebærer en Endring, må Operatøren straks kreve utstedt en Endringsordre. Dersom slikt krav ikke fremsettes uten ugrunnet opphold, taper Operatøren retten til å anse forholdet som en Endring.

Med mindre annet er avtalt, skal Operatøren uten ugrunnet opphold iverksette et pålegg eller en Endring på det tidspunktet Oppdragsgiver fastsetter. Dette gjelder selv om virkningene av Endringen i henhold til punkt 6.4 ikke endelig er avklart eller det foreligger uenighet om et pålegg utgjør en Endring.

6.4 Virkningene av Endring av Oppdraget

Partene har krav på slik endring av Godtgjørelsen som Endringen medfører.

Dersom Operatøren vil kreve vederlagsjustering på grunn av pålagte endringer, skal Operatøren uten ugrunnet opphold varsle Oppdragsgiver når han blir eller burde ha blitt klar over forholdene. Krav på vederlagsjustering tapes dersom det ikke varsles innen angitt frist. Eventuell vederlagsjustering må aksepteres skriftlig av Oppdragsgiver.

Endringen av Godtgjørelsen tar utgangspunkt i de nødvendige, dokumenterte kostnader Operatøren får, eller den besparelse Operatøren bør oppnå som følge av Endringen. Godtgjørelsen skal så langt det lar seg gjøre følge Kontraktens alminnelige godtgjørelseselementer i Vedlegg 5. Operatøren er forpliktet til å forestå en mest mulig effektiv produksjon/reduksjon ved Endringer. Når det foreligger grunnlag for å beregne omfanget av kravet eller besparelsen, skal Operatøren uten ugrunnet opphold sende Oppdragsgiver et spesifisert og dokumentert grunnlag for vederlagsjustering. Oppdragsgiver har rett til ubegrenset innsyn i Operatørens beregninger for å verifisere at beregningen er korrekt.

Ved behov kan en av partene kreve at spørsmålet om de økonomiske konsekvensene av endringen skal være gjenstand for særskilte forhandlinger mellom partene. Forhandlingene skal i tilfelle gjennomføres senest innen 14 dager etter at Oppdragsgiver har utstedt Endringsordre.

Dersom Oppdragsgiver etter endte forhandlinger likevel ikke ønsker Endringen, kan han innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet skriftlig annullere Endringsordren.

Tvist om endring i Godtgjørelsen løses etter reglene i Kontraktens punkt 19. Oppdragsgiver skal foreta en skjønnsmessig og foreløpig justering av Godtgjørelsen fra Endringen iverksettes til tvisten er avgjort. En parts eventuelle krav på etterbetaling/tilbakebetaling følger de opprinnelige avtalte betalingssterminer. Det kan kreves renter av utestående beløp med NIBOR + 1 %.

6.5 Uenighet om hvorvidt det foreligger en vesentlig Endring

Dersom Oppdragsgiver krever utført en Endring som etter Operatørens oppfatning er en vesentlig Endring av Oppdraget, kan Operatør skriftlig kreve at Oppdragsgiver frafaller Endringsordren. Et slikt krav må fremmes uten ugrunnet opphold senest to uker etter at Oppdragsgiver har krevet Endringen. Dersom Operatøren ikke fremsetter et slikt krav anses Endringen akseptert. Operatøren kan da ikke senere påberope seg at det foreligger en vesentlig Endring.

Dersom Operatøren avslår et krav om Endring fra Oppdragsgiver, skal spørsmålet avgjøres etter bestemmelsene i punkt 19. Tvist om det foreligger en vesentlig Endring av kontrakten og om virkningene av en Endring, løses på tilsvarende måte.

7. LOVER, FORSKRIFTER OG ANNEN OFFENTLIG MYNDIGHETSUTØVELSE

Operatøren skal for egen kostnad holde seg informert om og overholde de til enhver tid gjeldende relevante lover, forskrifter og annen offentlig myndighetsutøvelse. Dette innebærer blant annet følgende:

- Operatøren skal oppfylle alle relevante bestemmelser i lov om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova) med tilhørende forskrifter.
- Operatøren skal oppfylle alle øvrige krav og pålegg fastsatt av offentlige myndigheter i lov, forskrift, enkeltvedtak eller lignende.
- Operatøren skal i rett tid innhente og opprettholde de godkjenninger og tillatelser som er nødvendig for utførelsen av Oppdraget.

Fravær av tillatelser, sertifikater, løyver eller lignende som er nødvendige for Operatørens utførelse av Oppdraget vil alltid anses som et vesentlig mislighold, uavhengig av hvordan forholdet har oppstått.

Enhver kostnad forbundet med dette punktet bæres av Operatøren. Eventuell vederlagsjustering som følge av regel- og avgiftsendringer, reguleres i Vedlegg 5 Godtgjørelse punkt 2.6. Endringer i lover, forskrifter og annen offentlig myndighetsutøvelse som medfører endring i Ruteproduksjonen anses likevel som Justering etter punkt 5 og godtgjøres deretter.

Dersom Oppdragsgiver mottar kompensasjon fra det offentlige for endringer i lover, forskrifter eller enkeltvedtak, skal partene i god tro forhandle om fordeling av kompensasjonen.

Dersom Operatør ikke lenger innehar nødvendige tillatelser, forsikringer eller sertifikater, har Oppdragsgiver rett til å holde igjen betaling, jf. punkt 17 inntil forholdet/forholdene er brakt i orden, eller også heve Kontrakten.

8. LØNNS OG ARBEIDSVILKÅR/VIRKSOMHETSOVERDRAGELSE

8.1 Lønns- og arbeidsvilkår

Operatøren skal på områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale sørge for at egne og eventuelle Underoperatørens ansatte som direkte medvirker til å oppfylle Operatørens forpliktelser under denne avtalen, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av forskriften som allmenngjør tariffavtalen. På områder som ikke er dekket av allmenngjort tariffavtale, skal Operatøren sørge for at de samme ansatte ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

Alle avtaler med Underoperatører i forbindelse med denne Kontrakt skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Operatør skal på forespørsel fra Oppdragsgiver fremlegge dokumentasjon som er nødvendig for å påse at kontraktens krav til lønns- og arbeidsvilkår er oppfylt, både hos Operatør og hos eventuelle Underoperatører.

Ved brudd på denne bestemmelsen har Oppdragsgiver rett til å holde tilbake betaling for utført Oppdrag inntil det er dokumentert at forholdet er brakt i orden. Ved uenighet fastsetter Oppdragsgiver størrelsen på det tilbakeholdte beløp. Summen som kan tilbakeholdes skal minimum tilsvare to ganger besparelsen Operatør og/eller Underoperatør oppnår ved bruddet.

Vesentlige brudd på bestemmelsene om lønns- og arbeidsvilkår gir Oppdragsgiver saklig grunn til å heve Kontrakten på grunn av mislighold.

8.2 Virksomhetsoverdragelse

Operatør skal sørge for at yrkestransportloven § 8 om ansattes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljøloven §§ 16-2 til 16-7 blir fulgt.

Oppdragsgiver er ikke part i forholdet mellom eksisterende operatør, ny Operatør og deres ansatte.

Oppdragsgiver vil innhente opplysninger om ansatte hos eksisterende operatør. Oppdragsgiver har ikke ansvaret for at denne oversikten er fullstendig og korrekt.

I god tid før Kontraktens utløp, og slik Oppdragsgiver spesifiserer, skal Operatør levere Oppdragsgiver fullstendige opplysninger om sine ansatte som er helt eller delvis involvert i gjennomføringen av Oppdraget, til bruk for neste anbudsrunde.

8.3 Lærlinger

Operatøren skal være tilknyttet en offentlig godkjent lærlingeordning. Det skal hvert år benyttes minst en lærling per Ruteområde i gjennomføringen av Oppdraget etter Kontrakten, såfremt det finnes tilstrekkelig antall lærlinger.

8.4 Pensjon

Viser i sin helhet til Vedlegg 14 Retningslinjer for ytelsesbasert pensjon.

9. SIKKERHETSSTILLELSE

Operatør skal for egen regning stille sikkerhet i form av en påkravsgaranti (heretter kalt "Garantien") fra en kredittinstitusjon (heretter kalt "Garantisten") overfor Oppdragsgiver for oppfyllelse av Operatørens forpliktelser under Kontrakten, herunder, men ikke begrenset til, forsinkelsesrenter og inndrivelsesomkostninger ved mislighold. Garantien skal bl.a. dekke eventuelle skader på og/eller tap av utstyr utlånt fra Oppdragsgiver. Garantisten skal være forhåndsgodkjent av Oppdragsgiver.

Garantiens økonomiske ramme skal tilsvare 10 % av Kontraktens årlige verdi ved Kontraktsinngåelsen. Hvis årlig kontraktsverdi blir endret med mer enn +10 % ved foregående fastsettelse av Garantiens økonomiske ramme, skal den økonomiske rammen justeres deretter.

Garantien skal gjelde fra Kontraktsinngåelsen til det siste av følgende tidspunkter inntreffer:

- (i) 6 måneder etter avtalt utløpsdato for Kontrakten
- (ii) den dato Oppdragsgiver har mottatt alle utbetalinger under Garantien iht. krav fremsatt pga. forhold som er oppstått i Kontraktens løpetid og som er dekket under Garantien, herunder kravet fremsatt av Oppdragsgiver inntil 6 kalendermåneder etter at Kontraktperioden utløp eller Kontrakten ble hevet grunnet mislighold.

Oppdragsgiver skal motta Garantien fra Garantisten senest fem kalenderdager før Kontraktsinngåelsen. Garantien blir effektiv først når Kontrakten er undertegnet av begge parter. Garantien skal i det vesentlige være utformet som angitt i Vedlegg 7 Påkravgaranti.

Fravær eller utløp av Garantien før utløpet av Kontrakten vil anses som et vesentlig mislighold.

Oppdragsgiver skal ikke stille garanti eller annen sikkerhet for sine kontraktsforpliktelser.

10. ANSVAR OG FORSIKRING

Operatør er ved oppfyllelse av Kontrakten ansvarlig for og bærer den fulle risiko for økonomisk tap, erstatning mv. som oppstår som følge av skade på personell, passasjerer, eget og innlånt løsøre og materiell, herunder løsøre og materiell innlånt fra Oppdragsgiver.

Medfører oppfyllelsen av Kontrakten skade på tredjemanns person, løsøre, materiell eller eiendom, herunder forurensning eller annen skade på miljøet, bærer Operatøren det fulle ansvar for dette i den utstrekning det følger av alminnelige erstatningsregler. Operatøren skal holde Oppdragsgiver skadesløs for eventuelle kostnader påført Oppdragsgiver i denne forbindelse, herunder økonomisk tap påført som følge av søksmål og eventuell dom mot Oppdragsgiver eller dens eiere. For skade på Oppdragsgivers ansatte eller ting som ikke omfattes av Kontrakten, er Operatøren i tillegg erstatningsansvarlig overfor Oppdragsgiver i den utstrekning dette følger av alminnelige erstatningsrettslige regler.

Operatøren skal ha gyldig og tilstrekkelig forsikring for det ansvar som følger av god forretningsskikk og denne bestemmelse. Oppdragsgiver skal motta kopi eller annen bekreftelse fra forsikringsselskap, som er godkjent i Norge, på at slik forsikring vil bli tegnet og vil være gyldig i Operatørens tilbud. Ved Kontraktsinngåelsen skal Oppdragsgiver motta en kopi av forsikringspolisen fra Operatørens forsikringsselskap eller forsikringsmekler med skriftlig bekreftelse fra den samme om at forsikringen fullt ut dekker det som er avtalt i denne bestemmelse.

11. KVALITETSSIKRING

Operatør skal ha et dokumentert og implementert system for kvalitetssikring av tjenester som skal utføres under Kontrakten og system for internkontroll.

Operatøren skal gjennom hele Kontraktens løpetid aktivt benytte disse systemene for å sikre oppfølging, dokumentasjon og rapportering av avvik til Oppdragsgiver, jf. Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelsen punkt 14.2. Operatøren skal på Oppdragsgivers forespørsel kunne bekrefte og innestå for at systemene aktivt benyttes i Operatørens og Underoperatørens virksomheter.

Oppdragsgiver har til enhver tid rett til å foreta kvalitetsrevisjon og verifikasjon av Operatørs og Underoperatørs kvalitetsstyrings-, internkontroll- og miljøledelsessystemer.

Fravær av eller manglende bruk av slike systemer vil kunne anses som et vesentlig mislighold.

12. OVERDRAGELSE

Operatøren har ikke rett til å overdra sine rettigheter og forpliktelser helt eller delvis etter Kontrakten uten at Oppdragsgiver på forhånd har gitt skriftlig samtykke. Slikt samtykke kan nektes ved saklig grunn. Som overdragelse regnes også eierskifte i Operatøren eller dersom andre enn dagens eiere oppnår bestemmende innflytelse over Operatøren.

Oppdragsgiver har rett til å overdra sine rettigheter og forpliktelser etter Kontrakten helt eller delvis ved fusjon eller fisjon. Det samme gjelder ved overdragelse som følger av endringer i det offentlige organisering og ansvarsforhold innenfor samferdsel i Trøndelag og tilliggende fylker som medfører at et annet selskap eller organisasjon trer inn i Oppdragsgivers rolle som part i denne Kontrakt.

Slike endringer, enten de er på Operatørens eller Oppdragsgivers hånd, gir ikke Operatøren rett til å kreve forhandlinger om Kontraktens vilkår.

13. BRUK AV UNDEROPERATØR

Operatøren kan til enhver tid benytte Underoperatør til å utføre deler av Oppdraget.

Operatøren har ikke rett til å la deler av Oppdraget bli utført av andre Underoperatører enn de som er nevnt i Operatørens tilbud, uten at Oppdragsgiver på forhånd har gitt skriftlig godkjenning. Oppdragsgiver må ha saklig grunn for å nekte godkjenning av ny Underoperatør.

Operatøren skal sikre at Oppdragsgiver har rett til kvalitetssikring av Underoperatøren, jf. punkt 11.

Operatør har ansvar for at Underoperatør tilfredsstiller alle krav som er stilt til Operatør.

Operatøren er alene ansvarlig for oppfyllelse av forpliktelsene i henhold til denne Kontrakten. Dette gjelder selv om Oppdragsgiver har godkjent at Operatøren kan benytte Underoperatører.

14. KONTRAKTSFORHOLD TIL ANDRE

14.1 Generelt

Oppdragsgiver har rettighetene til reklame på materiellet, og kan overføre rettighetene til administrering av reklame og reklameinntekter til tredjepart.

Oppdragsgiver står fritt til å inngå kontrakter med andre enn Operatør, også der hvor slike kontrakter har direkte trafikkmessige berøringspunkter med Operatørens Oppdrag. Operatør har ingen rett til endret Godtgjørelse eller til å kunne påberope seg andre kontraktsmessige konsekvenser grunnet transporttjenester som andre utfører for Oppdragsgiver.

Oppdragsgiver kan pålegge forskjellige operatører å samarbeide om å kjøre Ruter som har berøringspunkter med hverandre. Operatøren plikter da å delta i henhold til Oppdragsgivers pålegg i slikt samarbeide.

Dersom staten og/eller nabofylker til Trøndelag inngår kontrakter eller oppretter/endrer Ruter som har trafikkmessige berøringspunkter og konsekvenser for Operatør, har Operatør ingen rett til endret Godtgjørelse eller til å påberope seg andre kontraktsmessige konsekvenser.

14.2 Kjøpsavtale

[Gjelder for Ruteområde 1 og 3]

Garantisten skal holdes skadesløs for eventuelle feil eller mangler ved bussene.

Operatøren blir ved mislighold av forpliktelsene i denne avtalen ansvarlig for alle kostnader Oppdragsgiver måtte bli påført, herunder – men ikke uttømmende – krav fra Trønderbilene AS, samt eventuelt tap ved dekningsalg av bussene.

15. KONTROLL OG OPPLYSNINGSPLIKT

For Operatører med kontrakt for rutetrafikk etter konkurranse gjelder yrkestransportlova med forskrifter som har bestemmelser om kontroll og opplysningsplikt. Operatøren er underlagt de samme opplysnings- og rapporteringsrutiner som gjelder for slik trafikk.

Oppdragsgiver har til enhver tid rett til å kontrollere om utførelsen av Oppdraget er i henhold til Kontrakten.

På forespørsel fra Oppdragsgiver skal Operatør utlevere statistikk og enhver annen informasjon om økonomiske forhold og den operative driften som Oppdragsgiver vurderer som nødvendig for å kontrollere utførelsen av Oppdraget og for å legge til rette for driften, samordningen og planleggingen av kollektivtrafikken i Trøndelag fylkeskommune.

16. TAUSHETSPLIKT

Partene plikter, både under Kontraktens varighet og senere, ikke å viderebringe/meddele til tredjemann informasjon om partenes forretningsmessige forhold og andre opplysninger om den annen part som mottas i forbindelse med oppfyllelsen av Kontrakten. Partene plikter å iverksette rimelige tiltak for å forhindre at slike opplysninger kommer til tredjemanns kunnskap gjennom partenes ansatte, ledelse, styre, innleide konsulenter, Underoperatører og lignende. Operatør skal sørge for at ansatte eller andre som benyttes til utførelse av Oppdraget undertegner taushetserklæring, jf. Vedlegg 12.

Operatøren har taushetsplikt om innholdet i denne Kontrakten, og har ikke rett til å benytte informasjon fra kontraktsforholdet til andre formål enn gjennomføringen av Oppdraget. Operatøren må innhente skriftlig forhåndssamtykke fra Oppdragsgiver dersom Operatøren ønsker å gi andre informasjon om innholdet i Kontrakten og/eller informasjon om Oppdraget ut over å oppgi Oppdraget som en generell referanse.

Oppdragsgiver og Operatør skal behandle personopplysninger i samsvar med kravene i lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) og forskrift 15. desember 2000 nr. 1265 (personopplysningsforskriften) eller slike regler som måtte erstatte disse.

Oppdragsgiver og Operatør skal senest ved inngåelse av denne Kontrakten inngå avtale som regulerer Operatørens (databehandlerens) bruk av personopplysninger på vegne av Oppdragsgiver (den behandlingsansvarlige), herunder innsamling, registrering, sammenstilling, lagring, utlevering eller kombinasjoner av disse, jf. Vedlegg 8 Databehandleravtalen. Databehandleravtalen tilpasses ved behov.

17. MISLIGHOLD, HEVING OG ERSTATNING

Det foreligger mislighold fra en parts side hvis denne ikke oppfyller sine forpliktelser i henhold til Kontrakten. Det foreligger likevel ikke mislighold hvis situasjonen skyldes den andre parts forhold eller Force Majeure. Ved mislighold gjelder følgende regler:

17.1 Informasjons-/varslingsplikt

Dersom en part er forhindret, eller har grunn til å tro at han vil bli forhindret, fra å oppfylle sine kontraktsforpliktelser, skal parten straks varsle den annen part. Varslet skal angi årsak til hindringen og skal så vidt mulig angi når ytelsen kan gjennomføres, samt gi opplysninger om hvordan hindringen skal utbedres.

17.2 Reklamasjon og retting

Ved mislighold av Kontrakten skal den part som påberoper seg misligholdet, reklamere overfor den annen part uten ugrunnet opphold og gi vedkommende en tidsfrist til å rette forholdet. Den annen part skal, for egen regning, rette misligholdet umiddelbart og senest innen tidsfristens utløp.

Dersom Operatøren ikke retter misligholdet innen utløpet av tidsfristen, har Oppdragsgiver rett til, selv eller ved tredjeparts bistand, å oppfylle Kontrakten/utføre Oppdraget for Operatørens regning og risiko.

17.3 Oppdragsgivers betalingsmislighold

Ved Oppdragsgivers mislighold av betalingsforpliktelsen i henhold til Kontrakten, er Operatørens misligholdsbeføyelser begrenset til å kreve renter etter lov om forsinkelsesrenter fra forfall til betaling finner sted. Herunder har ikke Operatøren rett til å heve kontrakten i henhold til punkt 17.7 ved betalingsmislighold fra Oppdragsgivers side. Operatøren kan heller ikke innstille tjenesteleveransene ved påstått betalingsmislighold fra Oppdragsgivers side.

17.4 Prisavslag

Hvis Oppdragsgiver krever retting/utbedring, men hvor Operatøren ikke foretar utbedring innen en rimelig frist eller bare foretar delvis utbedring, kan Oppdragsgiver kreve prisavslag. Oppdragsgiver kan også kreve prisavslag hvis misligholdet etter sin art ikke lar seg utbedre.

Prisavslaget størrelse fastsettes på grunnlag av den reduksjon av leveransens verdi som misligholdet representerer. Oppdragsgiver kan minst kreve forholdsmessig avslag dersom minimumskravet til rutetilbudet eller transportkapasitet er mindre enn avtalt. Prisavslaget skal minst svare til den besparelse Operatøren har oppnådd som følge av at utførelsen ikke er i henhold til Kontrakten.

17.5 Tilbakehold av Godtgjørelse

Ved mislighold av Kontrakten kan Oppdragsgiver holde tilbake hele eller deler av godtgjørelsen, men ikke åpenbart mer enn det som er tilstrekkelig for å sikre Oppdragsgivers krav mot Operatøren som følge av misligholdet synes å utgjøre av det samlede

vederlaget.

Hvis Operatørens faktura og/eller fakturagrunnlag ikke er spesifisert i samsvar med de krav som er fastsatt, har Oppdragsgiver rett til å holde tilbake hele fakturabeløpet, inntil tilfredsstillende dokumentasjon foreligger.

17.6 Gebyr eller erstatning

Ved Operatørens mislighold vil Oppdragsgiver kreve at Operatøren innbetaler de gebyrer som er avtalt per registrert misligholdstilfelle som angitt i Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr.

De standardiserte gebyrene gjelder uavhengig av om Oppdragsgiver kan godtgjøre et økonomisk tap eller verdireduksjon knyttet til misligholdet. Hvis Oppdragsgiver kan dokumenterte et økonomisk tap eller verdiforringelse som følge av misligholdet (utover det som dekkes av gebyrene), så kan Oppdragsgiver i tillegg kreve erstatning/prisavslag.

Krav om erstatning eller kompensasjon som Oppdragsgiver mottar direkte fra kunder i forbindelse med Operatørens oppfyllelse av Kontrakten, herunder krav som følge av Oppdragsgivers til enhver tid gjeldende reisegaranti, jf. Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelsen, skal dekkes av Operatøren.

Operatøren plikter å innbetale slike beløp til Oppdragsgiver innen 14 dager regnet fra den dato Oppdragsgiver har fremsatt kravet skriftlig til Operatør.

17.7 Heving ved vesentlig mislighold av Kontrakt

Ved vesentlig mislighold, eller dersom det er sannsynlig at vesentlig mislighold vil inntre, har den annen part rett til å heve Kontrakten eller deler av denne med umiddelbar virkning og kreve erstatning av den misligholdende part etter gjeldende rett. Oppdragsgiver kan ved heving også kreve erstatning for tap som følge av misligholdet selv om det aktuelle mislighold før heving har medført utbetalinger av gebyrer i henhold til Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr.

Som vesentlig mislighold regnes eksempelvis:

- Operatøren i tre påfølgende kalendermåneder belastes med gebyrer i henhold til Vedlegg 5 Godtgjørelse og gebyr, som utgjør mer enn 5 % av det månedlige Godtgjørelsesbeløpet fra Oppdragsgiver.
- Dersom Operatøren ikke lenger har gyldige tillatelser, forsikringer eller Garanti og ikke har reparert forholdet innen 14 dager fra Oppdragsgiver skriftlig erklærte at han vil gjøre gjeldende slikt mislighold.
- Forhold som er angitt å anses som vesentlige mislighold i Kontrakten.
- Dersom Operatøren tas under konkursbehandling, innleder gjeldsforhandling av noe slag, innstiller sine betalinger eller erkjenner å være insolvent.
- Dersom Operatøren har gitt Oppdragsgiver feilaktige eller mangelfulle opplysninger på noe vesentlig punkt som kan ha eller få betydning for Operatørens forpliktelser under Kontrakten og evnen til å oppfylle disse.

Oppdragsgiver kan velge om hevingen skal gjelde umiddelbart eller fra et gitt tidspunkt i fremtiden.

18. FORCE MAJEURE

Partenes oppfylleelsesplikt etter Kontrakten suspenderes og partene er fri for ethvert ansvar for manglende oppfyllelse dersom, og så langt, følgende vilkår er tilstede samtidig;

- det foreligger en ekstraordinær hendelse som hindrer oppfyllelse,
- hendelsen ligger utenfor partenes kontroll (risikofære),
- hindringen er av en slik karakter at partene ikke med rimelighet kunne forventes å ha tatt den i betraktning på tidspunktet for inngåelse av Kontrakten, og
- partene kan ikke med rimelighet forventes å unngå eller overvinne følgen av hindringen

Ved force majeure skal den berørte parten umiddelbart og skriftlig underrette den annen part om:

- Antatt varighet og omfang på hindringen
- Årsaken til oppfyllelshindringen
- Tiltak for å bøte på konsekvensene

Hver av partene dekker sine kostnader forbundet med force majeure-situasjonen. Den part som er rammet av force majeure plikter hurtigst mulig å avhjelpe ethvert oppstått hinder og gjenoppta normal drift.

Dersom force majeure situasjonen er av et slikt omfang og varighet at det vil virke urimelig overfor den annen part å opprettholde Kontrakten, har hver av partene rett til å heve den del av Kontrakten som er rammet av force majeure situasjonen med to ukers forutgående skriftlig varsel til den annen part.

19. LOVVALG OG TVISTER

Denne Kontrakt skal være undergitt og skal fortolkes i samsvar med norsk rett.

Enhver tvist mellom partene skal søkes løst ved forhandlinger. Dersom tvisten ikke lar seg løse ved forhandlinger, skal saken bringes inn for de ordinære domstoler. Sør-Trøndelag tingrett er verneting.

20. SIGNERING

Kontrakten er utarbeidet i 2 – to – eksemplarer hvor hver av partene beholder hvert sitt.

Trondheim, _____

Trondheim, _____

For Oppdragsgiver

For Operatør

_____

[•]

[•]

_____

[•]

[•]